

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten**Uw contactpersoon**

M. Swüste en E. Wijers
BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143350
maartje.swuste@noord-holland.nl
emilie.wijers@noord-holland.nl

1 | 6

**Betreft: Natuurbeheerplan 2024, Gewijzigde Uitvoeringsregeling
2016 en Openstelling Natuur 2024**

Geachte leden,

Graag informeren wij u dat wij het Natuurbeheerplan 2024, de gewijzigde Uitvoeringsregeling 2016 en het Openstellingbesluit Natuur hebben vastgesteld. In deze brief geven we nadere achtergrond over deze drie besluiten en de financiering.

1. Inleiding

Voor de versterking van de biodiversiteit stelt de provincie jaarlijks subsidie beschikbaar via het Subsiestelsel Natuur en landschap (SNL). Dit is een landelijk stelsel en regelt de subsidies voor natuurontwikkeling in het Natuurnetwerk Nederland (SKNL), natuurbeheer in het Natuurnetwerk Nederland (SVNL) en agrarisch natuurbeheer (ANLb) via de Uitvoeringsregeling Natuur- en Landschapsbeheer 2016. Het Natuurbeheerplan is het beleidsmatige toetsingskader voor de uitvoering van deze natuurbeheersubsidies.

De belangrijkste ontvangers van deze subsidies zijn natuurbeherende organisaties zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, het Goois Natuurreservaat en particuliere eigenaren van natuurgrond. Voor het agrarisch natuurbeheer kunnen gecertificeerde agrarische collectieven subsidie aanvragen. Subsidiebeschikkingen hebben een looptijd van zes jaar, waarna steeds wordt gezien of verlenging wenselijk is.

**2. Wijzigingsbesluit Uitvoeringsregeling natuur- en
landschapsbeheer Noord-Holland 2016**

Er zijn een aantal tekstuele en een aantal inhoudelijke wijzigingen in de SVNL2016 doorgevoerd ten opzichte van de versie SVNL2016 voor beheerjaar 2023. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder nader uiteengezet.

Verzenddatum**18 OKT. 2023****Kenmerk**

2112581/2112591

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Artikel 1.3 (natuurbeheerplan)

Met deze wijziging wordt de bevoegdheid om het natuurbeheerplan vast te stellen bij Gedeputeerde Staten gelegd. Dit is een technische wijziging naar aanleiding van het besluit dat PS op 12 juni jl. heeft genomen. Voorheen lag die bevoegdheid bij Provinciale Staten.

Artikel 2.1 (doelgroep)

Dit artikel is geactualiseerd. Alleen gemeenten die de voorgaande beheerperiode hebben beheerd en daarvoor een SVNL2016-subsidie hebben genoten, kunnen voor een navolgende subsidie in aanmerking komen (continuering).

Artikel 2.2 (subsidiabele activiteiten) & Artikel 2.4 (subsidievereisten)

Bepaalde vereisten zijn naar artikel 2.2. verplaatst om te verduidelijken dat alleen subsidie voor een bijdrage kan worden verstrekt, indien aan de daarvoor geldende vereisten en verplichtingen kan worden voldaan. Daar komt bij dat een bijdrage alleen in aanvulling op een beheersubsidie kan worden verstrekt.

Artikel 2.4a (EU richtsnoeren voor staatssteun)

Deze wijziging is doorgevoerd, omdat in de nieuwe Richtsnoeren de term 'nulscenario' is opgenomen in plaats van de term contrafeitelijk scenario. Grote ondernemingen dienen in de aanvraag de situatie te beschrijven als er geen steun zou worden verleend (deze situatie moet worden aangeduid als het nulscenario, het alternatieve project of de alternatieve activiteit) en moeten bewijsstukken overleggen om het in de aanvraag beschreven nulscenario te staven.

Artikel 2.9 (verplichtingen van de subsidieontvanger)

Dit artikel is uitgebreid met een zesde lid zodat duidelijk wordt onder welke omstandigheden het geoorloofd is één of meer percelen over te dragen, zonder dat dit invloed heeft op de subsidie voor het uitgevoerde beheer. De essentie is dat vanwege het overdragen van een perceel het doel van de subsidie, het in stand houden van het natuurterrein, niet nadelig wordt beïnvloed. Zulks zal moeten blijken uit het feit dat de koper voornemens en in staat is de instandhouding voor de resterende subsidieperiode voort te zetten. Dit kan blijken uit een subsidieaanvraag van de koper van het perceel, bijvoorbeeld in de vorm van een uitbreidingsaanvraag. Voor het kalenderjaar waarin de overdracht heeft plaatsgevonden wordt ervan uitgegaan dat de oude en nieuwe eigenaar de subsidie onderling verrekenen. Het voorgaande betekent dat de nieuwe eigenaar voor subsidie vanaf 1 januari van het jaar na aktepassering in aanmerking kan komen, waarbij alleen de resterende beheerperiode dient te worden doorlopen. Dit vergt dat de beschikking van de vorige eigenaar tijdig (uiterlijk 31 december) wordt aangepast (verkort) om de weg vrij te maken voor subsidie aan de nieuwe eigenaar.

Deze nieuwe bepaling probeert niet alle situaties te regelen, het bevat alleen een goedkeuring voor het verkorten van de zesjarige periode onder de genoemde voorwaarden. Voor alle overige situaties is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 2.15 (transparantie)

In dit artikel zijn de drempelbedragen voor staatssteun aangepast conform de nieuwe bedragen die zijn opgenomen in de nieuwe Richtsnoeren voor de landbouw en bosbouwsector. Door de verlaging van de drempelbedragen zullen provincies eerder een TAM-melding (State Aid Transparency Award Module; een transparantieverplichting i.v.m. staatsteun vrijstelling) moeten invoeren.

Artikel 3.11 (verplichtingen van de subsidieontvanger)

Vertraging in de termijn voor het indienen van activiteiten onder de eco-regeling (andere subsidie onder het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid) had tot gevolg dat de termijn voor het indienen van jaarlijks beheer ANLB (intekenen beheerde percelen bij RVO) niet kon worden gehaald. Om deze afhankelijkheid (ANLB is pas in te tekenen als deelname Eco-regeling in beeld is) te verduidelijken wordt in de versie vanaf 2024 de datum voor indiening weer gekoppeld aan de uiterlijke datum voor het indienen van de gecombineerde data inwinning.

3. Wijzigingsbesluit Uitvoeringsregeling kwaliteitsimpuls natuur- en landschap Noord-Holland

De Uitvoeringsregeling kwaliteitsimpuls natuur- en landschap Noord-Holland is op een aantal onderdelen geactualiseerd.

4. Natuurbeheerplan

a. Wat is het Natuurbeheerplan?

Het Natuurbeheerplan is het beleidsmatige toetsingskader voor de uitvoering van natuurbeheersubsidies. De natuurbeheerdoelen vinden hun basis in internationale regelgeving zoals de Vogel- en de Habitatrichtlijn en zijn aangevuld met onze provinciale beleidskeuzes (Provinciaal Programma Landelijk Gebied). Het Natuurbeheerplan geeft aan welke gebieden in aanmerking komen voor subsidie en geeft de ruimtelijke verdeling van de beheerdoelen aan voor het Natuurnetwerk Nederland en agrarische natuur. In het Natuurbeheerplan staat ook beschreven op welke wijze monitoring, rapportage en evaluatie plaatsvinden.

Het Natuurbeheerplan bestaat uit een plan en meerdere kaarten (<https://geoapps.noord-holland.nl/app/natuurbeheerplan>). Het wordt jaarlijks aangepast n.a.v. beleidsmatige ontwikkelingen en door ons vastgesteld.

Het Natuurbeheerplan 2024 heeft betrekking op nieuw te verlenen beheersubsidies en wordt de opvolger van het Natuurbeheerplan 2023, dat uw Staten op 17 november 2022 hebben vastgesteld. Voor lopende subsidiebeschikkingen blijft het Natuurbeheerplan gelden dat gold op het moment van afgeven van deze beschikkingen.

b. Procedure vaststelling Natuurbeheerplan

Op 3 april jl. hebben uw Staten een brief ter informatie ontvangen met het ontwerp-Natuurbeheerplan 2024 (kenmerk 1991287/1991296). Het ontwerp-Natuurbeheerplan is ter inzage gelegd van 6 april tot en met 17 mei 2023. In totaal zijn er 24 zienswijzen ontvangen. In bijgevoegde Nota van Beantwoording zijn deze van een reactie voorzien. Een aantal zienswijzen heeft geleid tot aanpassing van het Natuurbeheerplan met bijbehorende kaarten. Het definitieve Natuurbeheerplan is na vaststelling gepubliceerd in het Provinciaal Blad.

c. Belangrijkste wijzigingen Natuurbeheerplan 2024

Het Natuurbeheerplan 2024 is op een aantal punten gewijzigd ten opzichte van het Natuurbeheerplan 2023:

- Tot en met 2023 kon alleen een vaarlandbijdrage aangevraagd worden voor percelen met bepaalde beheertypen die uitsluitend varend bereikt kunnen worden omdat er geen ontsluiting is via een brug. Vanaf 2024 kan ook een vaarlandbijdrage aangevraagd worden voor percelen met bepaalde beheertypen die vanwege de kwetsbaarheid van de natuur beter vanaf het water beheerd kunnen worden. Zo hoeft materieel niet over deze kwetsbare percelen te rijden. De tekst en vaarlandkaart zijn hierop aangepast.
- In de tekst wordt nu verwezen naar het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) als kader voor het provinciale natuurbeheerbeleid.
- De beheertypenkaart is in overleg met de (agrarische) natuurbeheerders aangepast aan de actuele beheertypen.
- De ambitiekaart is aangepast aan de meest actuele begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarnaast is op enkele locaties de ambitiekaart gewijzigd op basis van ecologische afwegingen naar aanleiding van bijvoorbeeld een inrichtingsplan.
- De kaarten met zoekgebieden voor agrarisch natuurbeheer voor klimaat en agrarisch waterbeheer zijn verbeterd.

5. Openstellingsbesluit

In dit openstellingsbesluit stellen wij de aanvraagperioden, de tarieven en de subsidieplafonds vast voor de:

- uitvoeringsregeling Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland, onderdeel natuurbeheer (SVNL-N);
- uitvoeringsregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL), functieverandering, inrichtingssubsidie en kwaliteitsimpuls bestaande natuur;

Onderdeel natuurbeheer (SVNL-N)

Voor continuering en uitbreiding van natuur- en landschapsbeheer in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt in totaal € 2.237.940 (€ 372.990 per jaar) opengesteld. Subsidie kan worden aangevraagd voor natuurbeheer en voor beheer van lanen, poelen en kleine

historische wateren, historische tuinen, hoogstamfruitboomgaarden en fortterreinen (landschapselementen). Beschikkingen worden afgegeven voor een beheerperiode van zes jaar. Na zes jaar kunnen beheerders nieuwe aanvragen indienen voor het continueren van natuur- en landschapsbeheer. Het plafond is bepaald op basis van de in 2024 verwachte aanvragen voor beheer van nieuw ingerichte natuur en voor continueren van aanvragen natuur- en landschapsbeheer. De SVNL-N uitvoeringsregeling wordt opengesteld van 15 november 2023 tot en met 29 december 2023.

Onderdeel kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL)

De provincie subsidieert via de SKNL-regeling de ontwikkeling van nieuwe natuur door functieverandering van agrarische grond in natuur en kwaliteitsverbetering van bestaande natuur. Hiervoor stellen wij de volgende subsidieplafonds open:

- a. inrichting na de functieverandering: € 1.890.000
- b. een kwaliteitsimpuls van een bestaand beheertype of omzetting naar een ambitietype: € 2.100.000
- c. functieverandering van agrarische grond in natuur: € 7.000.000

Deze plafonds zijn bepaald op basis van de in 2024 verwachte aanvragen voor functieverandering van agrarische grond naar natuurgrond, inrichting na functieverandering, kwaliteitsverbetering binnen het aanwezige beheertype en omzetting van het aanwezige beheertype in het beoogde ambitietype.

De SKNL-uitvoeringsregeling wordt opengesteld van 1 januari 2024 tot en met 31 oktober 2024.

Het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer Noord-Holland wordt (in overleg met de agrarische collectieven) volgend jaar niet opengesteld. De openstelling zou erg kort op de openstelling van 2023 volgen en het bedrag is relatief klein. Voor alle partijen is het efficiënter de openstelling van 2024 bij 2025 op te tellen en tegelijk in 2025 open te stellen.

6. Financiering

De financiën met betrekking tot SKNL zijn onderdeel van het Programma Natuurnetwerk (PNN). De financiën met betrekking op (agrarisch) natuurbeheer zijn onderdeel van het Natuurbeheerplan. Het betreft uitgaven voor SVNL en ANLb. Daarnaast zijn er uitgaven voor de organisatie van het (agrarisch) natuurbeheer.

In de financiële paragraaf van het Natuurbeheerplan is rekening gehouden met de verdere realisatie van het NNN, zoals in het PNN is opgenomen. De komende jaren zullen wij de financiën voor zowel ontwikkeling, inrichting als beheer van het NNN in samenhang blijven benaderen.

Het agrarisch natuurbeheer in Nederland is een uitvoering van Europese regelgeving waarbij zowel inhoudelijke als financiële kaders worden

meegegeven. Deze subsidie wordt voor 65% met Europese middelen gefinancierd. De waterschappen dragen bij aan onderdelen met betrekking tot water. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid (LNV) draagt bij aan het Aanvalsplan Grutto. De provincie is co-financier.

Volgens de huidige prognose is het budget voor Natuur- en Landschapsbeheer voor 2024 toereikend en vanaf 2025 ontoereikend. Dit komt met name door de stijging van de kosten voor beheer en daarmee de beheertarieven. Financiering door LNV voor tariefstijging van SVNL en ANLb en financiering vanuit het Transitiefonds (PPLG) zijn zodanig onzeker dat hier niet mee gerekend is.

Ons uitgangspunt bij het oplossen van dit financiële tekort is dat iedereen die (agrarisch) beheersubsidie wil aanvragen of continueren, dat ook moet kunnen krijgen, mits uiteraard aan de voorwaarden wordt voldaan. Wij kiezen ervoor om de tijd en het geld dat in het realiseren van nieuwe natuur is gestoken, niet verloren te laten gaan en adequaat beheer ervan mogelijk te maken. Wij leggen in 2024, bij de integrale financiële afwegingen in de Kaderbrief 2025, aan u voor hoe wij willen omgaan met deze tekorten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
E.A.S. Rommel